

La novel·lista mallorquina Carme Riera publica 'Temps d'innocència', un recorregut per la memòria personal de Palma, en clau poètica i crítica

L'ànima i la memòria

David Castillo
BARCELONA

No resulta casual que la novel·lista Carme Riera iniciï el seu nou llibre, *Temps d'innocència* (Edicions 62 i Alfaguara), amb una cita de Clementina Arderiu i un record d'un altre poeta: "Jaime Gil de Biedma assegurava que a partir dels dotze anys no ens succeeix res important o al manco res de tan important com el que ens ha passat fins llavors."

I la idea del llibre, en un territori equidistant entre el diari, la novel·la i la poesia, va sorgir quan el seu fill li va notificar que seria àvia: "Volia explicar-ho a la meva néta, i no ho podia fer d'una altra manera que des de la sinceritat." La literatura del jo aconseguieix alguns dels fragments més estimables de l'estil de Riera. Ho fa a través d'un seguit de postals, que enyoren un paradís perdut, sovint farcit de malsons. Així ho va veure una de les seves editores, Pilar Reyes, quan va sintetitzar que "l'ànima de les persones és la seva memòria." La també editora Pilar Beltran va destacar que, després de les incursions en la novel·la de gènere, policíaca, d'intriga psicològica i de sàtira política, havia reaparegut la Carme Riera "més literària, la que retorna als orí-

L'escriptora Carme Riera va presentar el seu nou llibre a un restaurant dels jardins del Passeig de Gràcia ■ QUIM PUIG

Riera reconeix que "hem inventat la literatura per explicar allò que hem perdut"

gens, a l'univers illenc de *Dins el darrer blau*."

La revisió arriba mitjançant la força expressiva d'una llengua que Riera ha recuperat de la Palma urbana de la seva joventut. Plantejada com un seguit de postals, l'autora reviu un món desaparegut, però carregat de lectures esmolades contra els anys de la dictadura i el poder dels religiosos, tant les monges com els capellans confessors, que no surten gaire ben parats. Una nena de deu anys n'és la protago-

nista i ens embolcalla en un món íntim d'una Mallorca sense autopistes ni presses, de vells costums rituals, un retaule de la postguerra en què encara hi havia cartilles de racionament. Riera va insistir en el fet que havia creat una visió personal de la infantesa, en què la gent de la seva generació s'havia de sentir identificada: "És important que la gent que som grans puguem mirar cap a dins per mostrar als altres el passat. Azorín deia que *vivir es ver volver*.

No n'estic tan segura. Crec que tinc més relació amb la meua àvia que amb els meus fills, que viuen en un món accelerat. Fenòmens com ara internet i la globalització eren impensables els anys cinquanta." Quan li preguntem si alguns dels seus records semblen més de ficció que el contingut de les novel·les, Riera reconeix que les pors a l'infèrn o les descripcions que feien les monges eren tan absolutament exagerades que resulten impensables en un context de realitat:

"És una crònica del franquisme, en què la severitat i l'obediència eren en el dia a dia; per aquest motiu els nens havien de callar i escoltaven rere la porta."

El contrast de textos lírics dins la narrativa és un autèntic esquer per als lectors. L'escriptora matisa que les persones han de tenir un condicionament moral. De fet, sobre la frontera entre realitat i ficció, Riera reconeix: "Hem inventat la literatura per explicar allò que hem perdut." ■

Noranta anys d'art, a la Fundació Suñol

El centre presenta la segona part de la mostra del seu cinquè aniversari

Montse Frisach
BARCELONA

La Fundació Suñol de Barcelona va celebrar l'octubre passat els seus cinc anys d'existència amb una exposició de 100 obres que demostrava tota la potència de la col·lecció d'art

del seu fundador, Josep Suñol. Estructurada per temes, l'exposició remarcava especialment el diàleg entre obres i artistes.

Ara el segon pis de la fundació ofereix una versió reduïda i amb algunes rotacions d'aquella exposició. No per casualitat s'anomena *Continuum*. És una selecció d'obres que cobreixen els últims noranta anys de la història de l'art. Andy Warhol i el

seu *Mao* (obra destacada de la col·lecció) dialoga amb una pintura de Darío Villalba, mentre que una gran tela de Barceló dialoga amb una de Robert Llimós. En aquesta nova presentació s'han inclòs peces que al·ludeixen a altres mostres a Barcelona, com ara les peces de García-Alix o dues d'Alighiero Boetti que es relacionen amb l'escriptura de Lawrence Weiner (al Macba).

'Sandra / From missione della luce divina' (1978), d'Alighiero Boetti, un exemple d'escriptura poètica ■ F. SUÑOL

Segons explica el director de la fundació, Sergi Aguilar, la intenció és que la segona planta de l'edifici es dediqui a partir d'ara a presentar la col·lecció permanent. "I més ara, que cada cop tenim més visitants de fora —explica Aguilar—. Així tenen oportunitat de descobrir la col·lecció." Per aquesta raó l'exposició es mantindrà oberta gairebé un any, fins al gener del 2014. ■